

Foto: Billy Lindberg

RÅD OCH RIKTLINJER FÖR PLANK, STAKET OCH MURAR

Beslutad av bygg- och miljönämnden 2024-11-28

SVEDALA KOMMUN

INLEDNING

Alla plank, staket och murar ska enligt plan- och bygglagen vara anpassade till sin omgivning och ha en god form-, färg- och materialverkan. Det innebär att de ska passa in i stads- eller landskapsbilden och att de material, de färger och den form som planket eller muren har ska ha en estetisk och platsanpassad utformning. Inom detaljplanerade områden finns särskilda regler och riktlinjer som syftar till att upprätthålla områdets karaktär och funktion. Dessa råd och riktlinjer säkerställer att ditt planerade byggprojekt inte bara följer plan- och bygglagen utan även harmoniserar väl med omgivningen, bidrar till trafik- och personsäkerhet och skapar en trivsamt miljö för alla.

DETALJPLAN OCH PRICKAD MARK

Inom detaljplanerat område kan plank, mur och andra avskärningar omfattas av ytterligare bestämmelser än vad som gäller generellt. Det är viktigt att det du bygger stämmer överens med detaljplanen, även om åtgärden är lovpliktig eller ej. Du får oftast inte placera ett plank eller en mur på s.k. "prickad mark", mark som enligt detaljplanen inte får bebyggas.

Behovet av bygglov för plank och murar prövas mot den för området gällande detaljplanen. Planbestämmelser kan se olika ut beroende på när detaljplanen togs fram och de redovisas och beskrivs i detaljplanens plankarta. Det kan i detaljplanens planbeskrivning finnas en utförligare beskrivning eller hjälp att tolka planbestämmelserna. En planbestämmelse redovisas i plankartan med en symbol eller ett mönster och bestämmelsens lydelse redovisas i plankartans teckenförklaring.

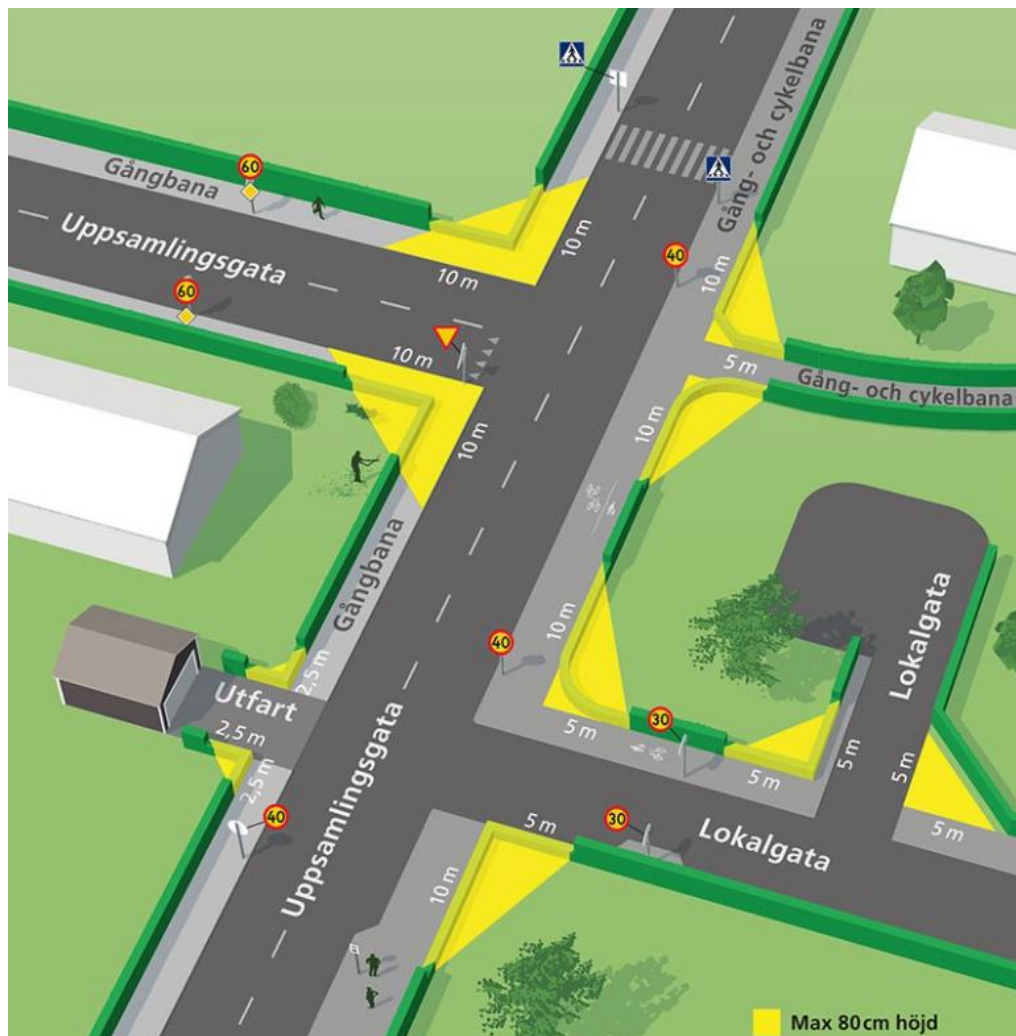
ALLMÄNT

Plank, murar och stödmurar är normalt bygglovspliktiga (plan- och byggförordningen 6 kap § 1 punkt 7). Plan- och bygglagen reglerar inte häckar, staket, grindar och stängsel i bygglovsskedet.

När ett plank eller en mur ges bygglov ska dess höjd och färgsättning vara lämplig för platsen, vara estetiskt tilltalande och ge god helhetsverkan. Nedan följer en mer ingående beskrivning av olika konstruktioner – allt ifrån bygglovbefriade staket till bygglovspliktiga murar. Dessutom beskriver vi viktiga säkerhetsaspekterna att tänka på.

TRAFIKSÄKERHET

Om din hörntomt ligger intill en väg med hastighetsbegränsning över 40 km/h ska du se till att växter, plank, staket, murar eller annat siktskrymmande är lägre än 80 cm i en siktriangel som sträcker sig 10 meter åt vardera hållet.

Är din hörntomt intill en väg med hastighetsbegränsning under 40 km/h ska du se till att växter, plank, staket, murar eller annat siktskrymmande är lägre än 80 cm i en siktriangel som sträcker sig 5 meter åt vardera hållet.

Vid utfart ska du se till att växter, plank, staket, murar eller annat siktskrymmande är lägre än 80 cm från gatan inom markerad siktriangel. Sikten skall vara fri 2,5 meter från gatan eller gångbanan.

Vid en korsning mellan gång- och cykelväg och gång- och cykelväg är siktriangeln 5 meter åt vardera håll mätt från vägbanans kant. Inom siktriangeln ska växter, plank, staket, murar eller annat siktskrymmande inte vara högre än 80 cm

BYGGLOVBEFRIADE PLANK OCH MURAR

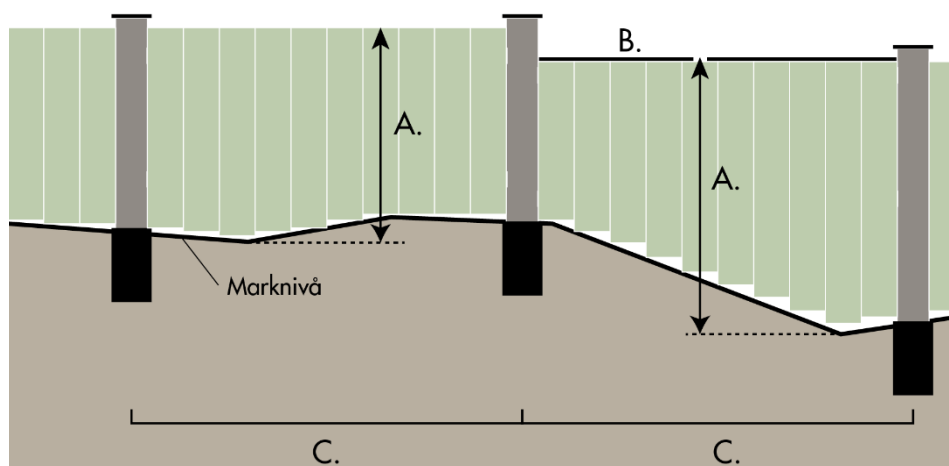
I plan- och bygglagen finns särskilda bestämmelser för en- och tvåbostadshus. För dessa gäller att plank och murar runt skyddade uteplatser inte kräver bygglov om de placeras inom 3,6 meter från bostadshuset, inte är högre än 1,8 meter och inte placeras närmare tomtgränsen än 4,5 meter. Planket och muren kan placeras närmare tomtgränsen med grannens medgivande, dock inte ut mot allmän platsmark.

PLANK

Plank kräver oftast bygglov. Plankets totala höjd mäts alltid från markens lägsta punkt. till den. Avtäckning av plåt, takpannor och liknande räknas eventuellt in beroende på utformning. Om planket byggs vid eller på sluttande/terrasserad mark får aldrig högsta angivna höjd överstigas oavsett varifrån man mäter utmed sträckan.

Figur 1. Plankets höjd (A.) mäts alltid från markens lägsta punkt inklusive eventuell avtäckning, till exempel av plåt, takpannor eller liknande (B.). Höjden får mätas separat för respektive sektion (C.).

Om planket har en "finsida" ska den alltid vara vänd utåt, dvs. mot din granne och/eller gata. Upplevelsen av ett långsträckt plank kan förbättras genom att arbeta med olika höjder eller att bygga in partier med spaljékonstruktioner. Detaljer betyder mycket för upplevelsen av planket.

Högsta godtagbara höjd på plank är 1,8 meter.

Plank ska anpassas till förutsättningarna på platsen och det ska utformas på ett sätt som är estetiskt tilltalande och som ger god helhetsverkan. Varje ansökan bedöms för sig utifrån platsens förutsättningar.

Plank får inte anordnas på den del av tomt där det strider mot gällande detaljplan. På de platser plank inte får byggas kan i stället häck planteras eller ett stängsel sättas upp som insynsskydd.

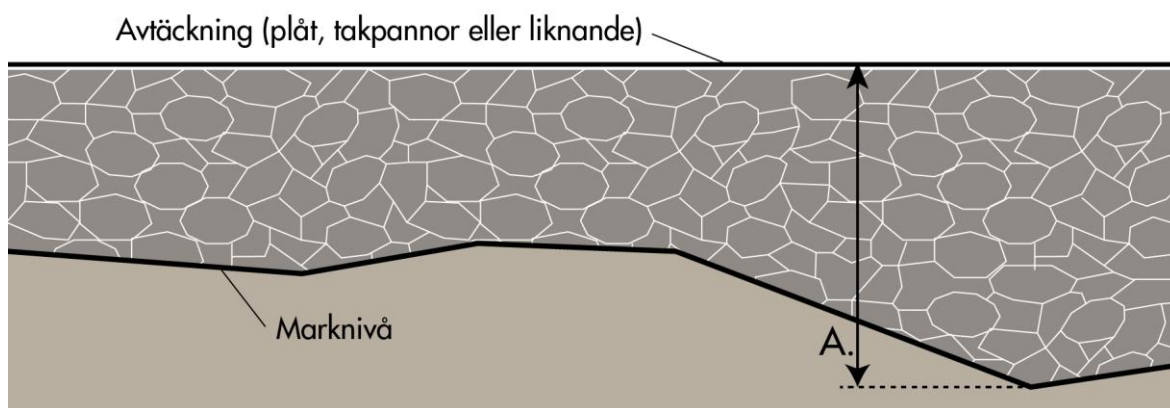
MURAR OCH STÖDMURAR

Lagen skiljer på lovfri, bygglovsbefriad och bygglovspliktig mur/stödmur. Svedala kommun definierar *lovbefriad stödmur* enligt nedan:

För att räknas som lovfri stödmur får höjden på konstruktionen inte överstiga 50 centimeter mätt från markens lägsta punkt. Är konstruktionen högre än 50 centimeter betraktas den som mur eller stödmur och bygglov krävs för åtgärden.

Mur kräver oftast bygglov. Murens totala höjd mäts alltid från markens lägsta punkt. Avtäckning av plåt, takpannor och liknande räknas eventuellt in beroende på utformning. Om mur byggs vid eller på sluttande/terrasserad mark får högsta angivna höjd aldrig överstigas oavsett varifrån man mäter.

Figur 2. Murens höjd (A.) mäts alltid från markens lägsta punkt inklusive eventuell avtäckning av plåt, tegelpannor eller liknande. En mur högre än 0,5 meter är lovpliktig och högsta godtagbara höjd är 1,8 meter.

För att bygglov ska kunna ges för mur är högsta godtagbara höjd på muren i fastighetsgräns 1,8 meter.

Mur ska anpassas till förutsättningarna på platsen och den ska utformas på ett sätt som är estetiskt tilltalande och som ger god helhetsverkan. Vi bedömer varje ansökan för sig utifrån platsens förutsättningar.

STAKET

Staket är inte definierat i lag. Svedala kommun definierar *staket* enligt nedan:

För att räknas som staket får höjden inte överstiga 1,2 meter mätt från markens lägsta punkt och den ska minst ha 30 % genomsiktighet rakt framifrån. Är staketet högre och/eller tätare betraktas den som plank och bygglov krävs för åtgärden.

Staket kräver inte bygglov. Inte heller grind i anslutning till staket, stängsel eller häck kräver bygglov. Staket inom siktriangel får inte vara högre än 80 cm.

STÄNGSEL

Stängsel är lätta luftiga konstruktioner, som inte är bygglovspliktiga. Inte heller grindar eller stolpar i anslutning till stängsel kräver bygglov.

HÄCKAR

Häckar är inte bygglovspliktiga och regleras varken i plan- och bygglagen eller i detaljplan. De kan vara friväxande eller klippta. Se mer under avsnittet Trafiksäkerhet.

MER INFORMATION

För mer information och rådgivning i ärenden gällande plank, staket och murar kan du kontakta Bygg och miljö: 040-626 80 00 registrator.bmn@svedala.se

Ansvarig för dokumentets utformning och uppdatering:

Malin Tell
Bygg, och miljöchef, Bygg och miljö

Dokumentet är fastställt av bygg- och miljönämnden den 2024-11-28 § 111

Dnr: BM-2024-1069

Giltighet: tills vidare